

Milí žáci,

Protože se sejdeme ve třídě až 29. září, zasílám vám výpisky, které si doma vytiskněte a vlepte do sešitu. (Pokud budete chtít, můžete si je i přepsat, ale není to nutné.) Tyto výpisky si pročtěte, po návratu do školy si je společně projdeme, vysvětlíme a prodiskutujeme.

Na konci těchto výpisků je vypsán domácí úkol, který vypracujete na zvláštní papír a odevzdáte po návratu do školy. Připomínám, že domácí úkoly do občanské výchovy jsou **povinné** a jsou součástí hodnocení.

Přeji vám hezký týden a těším se na osobní setkání 😊

Koutníková

ČLOVĚK V RYTMU ČASU

Rozdělení času

- Práce, učení, povinnosti
- Odpočinek, spánek
- Volný čas

Čas = měřitelná veličina

- Měříme vteřiny, minuty, hodiny, dny, týdny, roky atd.
- Čas měříme hodinami (dnes mechanické nebo digitální, dříve sluneční, přesýpací, kyvadlové)

Časové pásmo

- Část Země (pásmo), kde je stejný čas
- Základní pásmo je kolem nultého poledníku (Greenwich, Londýn – Anglie)
- ČR se nachází v pásmu CET (+1) / CEST (+2)

CYKLUS PŘÍRODY

- *Cyklus* = něco, co se pravidelně opakuje
- *Denní cyklus* – otáčení Země kolem své osy (ráno, poledne, večer, noc)
- *Měsíční cyklus* – otáčení Měsíce okolo Země
- *Roční cyklus* – otáčení Země okolo Slunce (jaro, léto, podzim, zima)

Kalendář

- Z latinského slova *calendae* = svátky novoluní
- Uměle vytvořený systém, který nám pomáhá orientovat se v cyklech přírody
- Slouží k organizaci života, určuje počátek dne (půlnoc) a roku (1. leden)
- Rozděluje rok na dny, týdny, měsíce
- V současnosti používáme Gregoriánský kalendář, který vyhlásil r. 1582 papež Řehoř XIII. → byl zlepšením předchozího Juliánského kalendáře (ten se zpožďoval)

- *Rok má 365,24 dne*
- *Den má 24 hodin*
- Letopočet datujeme od *narození Ježíše Krista*
- *Přestupný rok* – jednou za čtyři roky, má 366 dní (navíc je 29. únor)
- **Pozor!** Týden není cyklem přírody! Je odvozen od stvoření světa, kdy Bůh za 6 dní stvořil svět a 7. den odpočíval
- Další kalendáře – např. Židovský, Islámský, Mayský

Roční období

- Jaro → léto → podzim → zima
- Jarní rovnodennost – 20. března
- Letní slunovrat – 21. června
- Podzimní rovnodennost – 22. září
- Zimní slunovrat – 21. prosince

Domácí úkol

- Podle čeho jsou pojmenovány měsíce v roce? Vyhledejte na internetu a vypište.
- Znáte nějaká lidová pořekadla, která souvisí s měsíci v roce? Uveďte alespoň 3.